

szus tanulságai" címen. Azok közé az éles szemű megfigyelők közé tartozik, akiket nem bűvöl el az idegen-imádat.

A 7. számban Dékány István „A tanári tevékenység természete” címen közöl értékes gondolatokat. A tanári munkát nem lehet az órarendi elfoglaltság szerint megítélni. Ez a munka bonyolult és a kezdő részére ugyanazon nehézségeket rejt magában, mint a régebben működőét. A szakszerűség követelményét felsőbb hatóság alig, csak maga a tanító tanár tudja ellenőrizni. Amellett minden tárgyban és minden osztályban más, de mindig hajlékony nyelven kell beszélnie. Egyszerre kell látnia az egész osztályt, emellett az egyénekre is ki kell terjednie figyelmének. Mivel a gyermeki élet gyors történet, minden problémát haladéktalanul el kell intéznie. Szerfölött bonyolult a tanár dialogizáló munkája is. Általában a tanár figyelmének sok felé kell megoszlania.

A 8. számban ugyancsak Dékány István cikkét látjuk „Újabb adalékok a tanári tevékenység természetrajzához.” Nehéz a tanárnak jó értékelőnek, bírónak lennie minden apró-cseprő ügyben, ami kívülről kicsinek látszik, de a tanulók erkölcsi érzékének kifejlődésében nagy horderejű. Majd elemzi a tanári munkát a munkaelmélet szempontjai szerint.

Semetkayné Schwanda Magda „A tanári szobáról” ír megszívlelni való gondolatokat. Az a helyes állapot, ha a tanári szoba az iskola „szívévé” tud válni. Ne legyen tanár, aki hosszú időkre kikapcsolódik a tanári szoba légköréből. Az igazgató mutatkozzék ott a tízpercekben, hogy kartársainak útmutatást adhasson, egyes dolgokat megbeszélhessen, irányíthasson. Se szülők, se ügynökök ne lépjenek a tanári szobába. Szükséges, hogy a tanári szoba berendezésében is barátságos legyen.

Matzkó Gyula.

Der Deutsche Volkserzieher. A dalbetét megváltozott jelentősége az iskolában. (Johanna Jung, Zielenzig.) Ha a dalnak jelenlegi iskolai használatát a 10 évvel azelőtti állapottal összehasonlítjuk, óriási változást észlelhetünk. Régen a dalt az énekterembe számúzták. Itt sajátították el a nemzeti dalkincset, s a felsőbb osztályokban itt tanították be a károkat, hogy a szülői estéken vagy iskolai ünnepeken előadhassák. Mint szaktárgy semmiféle összefüggésben sem volt a többivel, sőt mint mellékeset az órarend végére helyezték. Ma kilépett az ének elszigeteltségéből és eleven forrásként áthatja az egész iskolai életet. Az éneket ma a nevelés szempontjából tekintjük. Az énekkincset nem önmagáért nyújtjuk, hanem azért, hogy az embernek örömet okozzon, hogy érzésvilágának kifejezést adhasson. Emellett megismeri a gazdag népdalkincset, a nagyok alkotásait s megérzi egy nagy német kultúrközösségbe való tartozását. Az iskolai gyakorlatra nézve mindezekből az utóbbi következmények származnak. Az éneket ugyan továbbra is az énekórán ápolják, de nem mint utolsónak rangsorozott tárgyat. Sőt innen megtalálja útját a többi tantárgy felé, sőt a szülői ház felé is; kísérője, utazásainknak, ünnepélyeinknek, szóval átlengi az iskola egész területét. Minden órán adódik helyzet egy odaillo alkalmas dal eléneklésére; hiszen a megfigyelés azt mutatja, hogy a gyermek az iskolán kívül, otthon, az utcán, játék közben mindenütt szereti dallal kísérni tevékeny-

kedéseit. De nemcsak az alsó fokon kell a dal, hanem tovább is élénkíti, a tanítást. Az együtt énekelte dal, mindennél jobban kovácsolja egyggyé az osztály munkaközösségét. Ha tanítás közben fáradtságérzet lép fel, a legjobb felfrissítő eszköz egy vidám nótá. Igaz, hogy ezáltal a szakoktatásból elvesztegetünk néhány percet, de az ének által felélénkült munkakövé hamarosan bepótolja a veszteséget. Az éneketet alkalmazásának értékét a benne tükröződő népi szellem, népi érzés és szokás teszi a gyermek számára megbecsülhetetlenné, s e mellett a közösségbe való összetartozásnak legjobb eszköze.

Népdal vagy sláger. (Herbert Otterstüdt, Duisburg.) Ez a kérdés a népdal javára már régen el van döntve. Mégis jogos a kérdés felvetése, mert egészen még nincs megoldva. A népdal ápolása csak akkor teljes, ha a nép is résztvesz annak felvirágoztatásában, hiszen elsősorban a nép az igazi hordozója. A népdal csak akkor virágozik fel, ha a nép tudatosan ápolja és éneke. A népdalnak megvannak a maga sajátos törvényei; ezek ritmikus, dallamos, nyelvi és harmonikus természetűek. Pl. Kinek jutnak eszébe népdalt tangó, vagy fox-trott ritmusban előadni. De a legmélyebb a népdalban annak tartalma. A népdal minden időben elmulthatatlan érték, mert nyelvileg és zeneileg szerencsés módon egyesíti azokat az elemeket, melyek a népet megindítják: a születést, szerelmet, harcot, hitet, halált stb. Ma ismét a hősi vonás az, ami a nép ajkán kifejezést és formát keres. Csak az a baj, hogy a nép még nincsen annak tudatában, hogy dalában rejlő kincseit meg kell becsülnie, meg kell őriznie. A liberális mérget túlmélyen ette bele magát ereibe; ez a sláger romboló hatása. A sláger u. i. mindig friss szenzációként hatott, bár sekélyes, alacsony értéktelensége már magában hordozta rövidéletűségét. A szépezzéket az igazi művésztől letérítette a sekélyes felé, miáltal az mindig újra vágyódott. Ez az újra való éhezés, az örökösbe visszahelyezett népdalnak legnagyobb veszedelem. A legértékesebb dalt is leéneklés, az elkoportatás veszélye fenyegeti, akárcsak a sláger idején. Ennek oka a szenzáció-éhség, s a megbecsülést nélkülöző magatartás ezekkel a szép népdal termékekkel szemben, amelyeket szintén slágerszerűen ledarálnak, elkoportatnak. Pedig a népdal nem primitív művészet, hanem nagyon is gondos ápolásra tart igényt. Most nagy erők mozdultak meg, hogy ismét a népdal legyen a német élet kísérője. Az iskoláknak jut a feladat, hogy a német népet visszavezesse a dalkultúrához. Ennek érdekében küszöbölje ki az értéktelen dalokat, válasszon ki kevés számú, de az élet minden terére kiterjedő dalokat, figyeltesse meg a dal belső szépségeit, ápolja az éneklést egyes- és karéneklésben, kísértesse az éneket hangszerrel, énekeltesen minden arra megfelelő alkalomkor, és végül vezessen át a házi zene fejlesztésére. Szoktassuk rá a gyermeket, hogy a dalokat mindig alkalmasszerűen válasszák meg, akkor majd nem lesznek azok elkoportatva, s nem jutnak a sláger sorsára.

Családi nevelés. (Egy anya naplójából. Hulda Eggert.) 1927. Amióta kisfiam a gimnáziumba jár, egészen megváltozott. Most valami fiú és ifjú közti talányos lény áll előttem, aki új és nagy feladatok elé állít. Vannak időszakai, amikor az anyai szónak nincs előtte súlya. Az anya a háttérbe